

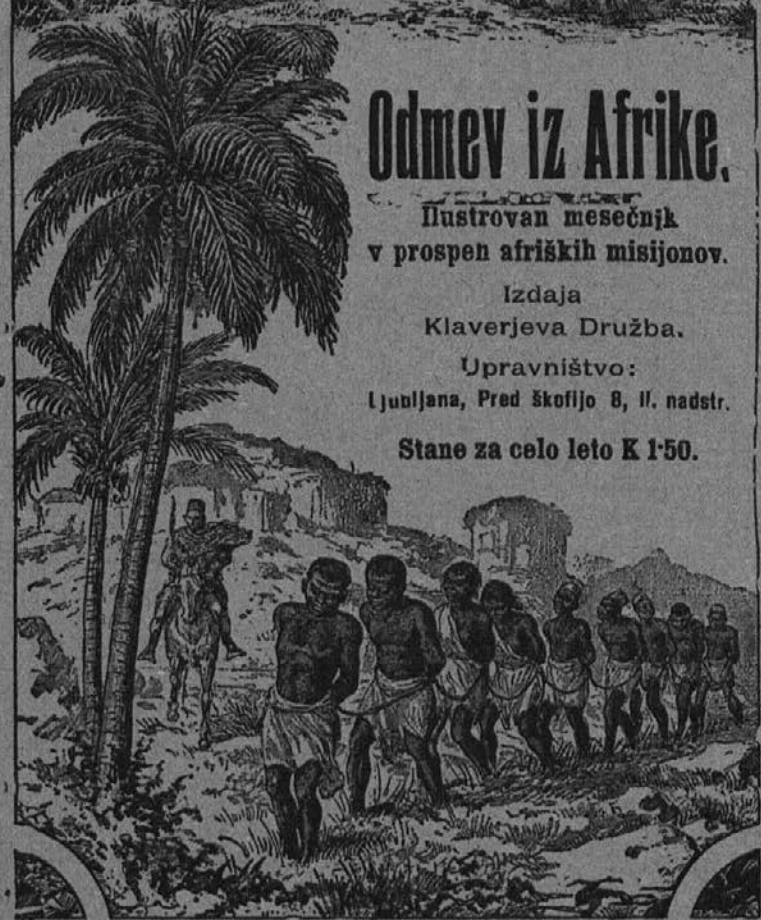
Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik
v prospek afriških misijonov.

Izdaja
Klaverjeva Družba.

Upravništvo:
Ljubljana, Pred škofijo 8, II. nadstr.

Stane za celo leto K 1-50.

Odmev iz Afrike,

ilustrovan mesečnik v
prospeh afriških misijo-
nov in v oproščenje za-

morskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, francoskem, angleškem in laškem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X. in Benediktu XV. Stane za celo leto **K 1.50**. Naroča se pod naslovom: Podružnica Družbe sv. Petra Klaverja, **Ljubljana**, Pred Škofijo 8, II. nadstropje; Trst, via Sanità 14.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve Družbe, gospej grafici M. Tereziji Ledóchowski, začasno **Salzburg**, Dreifaltigkeitsgasse 12.

Vsebina številke meseca aprila:

Katoliški misijoni in svetovna vojska. — Misijonski dopisi: Apostolska prefektura v Djibouti. (Piše o. Paskal de Luchon.) — Apostolska prefektura belgijski Ubanghi. (Pismo o. Fulgencija Carnonkel.) — Pisma misijonarjev. (Došla od 1. decembra 1916 do 1. januarja 1917. — Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja. — Papež Pij X. in Mati božja dobrega sveta. — Popolni in nepopolni odpustek. — Sliki: Revna cerkev v prefekturi Djibouti (Abesinija). — Palača Njeguša v Abesiniji.

Moj misijonski program.

April. Posvečen božji Glavi. Da vsaj nekoliko popravim veliko nečast, katera se dela božjemu obličju s tem, da moli še toliko milijonov poganov krive bogove, hočem se udeležiti »Križarske vojske molitve« (devetdnevna pred praznikom varstva sv. Jožefa, od 16. do 24. aprila). V ta namen bom naročil pri Klaverjevi Družbi prav mnogo »Molitvic k presvetemu Srcu Jezusovemu za spreobrnjenje Afrike« in jih tudi drugim razdelil. (Molitvice se dobijo za stonj in kolikor kdo hoče, treba je samo ponje pisati.)

Memento za umrle:

Prečastiti o. **Frančišek Marija Guyot** iz lijonske družbe, umrl v Egiptu 26. decembra 1916 v starosti 74 let. — Prečastiti o. **Karol Zappa** iz lijonske misijonske družbe, apostolski prefekt v Zapadni-Nigeriji; deloval je že od leta 1885. kot misijonar v Afriki in je umrl 31. januarja 1917. **R. I. P.**

Revna cerkev v prefekturi Djibouti (Abesinija).

Dušna premija!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov bodo afrikan-
ski misijonski školje in misijonarji letno brali

500 svetih maš.

Misijonska gorečnost med svetovno vojno.

(Dr. Brander.)

Vedno glasneje in pogosteje se slišijo v sedanji splošni bedi klici na pomoč. Toda med temi ne smemo preslišati enega, ki ni bil še nikdar tolike važnosti kakor dandanes, namreč: Ne pustite propasti katoliških misijonov! Trije izreki našega Gospoda naj nas tudi sedaj, ob času svetovne vojske, spodbujajo k vnetemu delovanju v blagor misijonov. Glasé se:

»Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom!« (Luk. 16, 9.)

»Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje!« (Mat. 5, 7.)

»In prišli bodo od vzhoda do zahoda ter posedli prostore nebeškega kraljestva, otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v zunanjo temo!« (Mat. 8, 11, 12.)

I.

Zveličar govori: »Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom!« Gospod imenuje denar »krivični mamon«, ker ga ljudje pridobivajo s krivico in grehom ter ga zlorablajo v grešne namene in ker denar pogosto napeljuje h krivičnosti, t. j. napuhu, umoru, oderuštvu, nevoščljivosti, neveri, nezmernosti, sovraštvu i. t. d. Zlasti v tej borbi narodov se je denar pokazal kot krivični mamon. Da je izbruhnil ta strašni svetovni požar in da divja z nezmanjšano krutostjo dalje, je pač največ kriva pohlepnost po denarju. Sv. Frančišek Ksaverij je jokal videč, da so ga trgovci na Japonskem prehiteli, misleč, da je njih ljubezen do zemeljskih zakladov večja kakor njegova do neumrjočih duš.

Tudi pred svetovno vojsko so si trgovci delili zaklade tega sveta in ker drug drugemu niso privoščili dobička, naj bi bil tekmeč poražen v vojski. In kakor je krivični mamon zanetil svetovni požar, tako ga je tudi podpihoval in zanašal vedno dalje. Za denar so lagali in šuntali brzojavni uradi, za denar so se dali podkupiti uredniki časnikov, ministri in poslanci, kar nam pričajo slučaji: Venizelos z njegovimi privrženci, eksminister Genadijev, ki je prejel za svoje dejanje 20 milijonov frankov, i. t. d. In ko bi amerikanski tovarnarji ne ljubili tako svojih dolarjev, bi bila svetovna vojska že davno končana. Vsa prelita kri toliko junakov, vse neštete solze nesrečnih je povzročil — krivični mamon.

A nočemo metati kamenja na svoje nasprotnike. Saj mamon je doma tudi pri nas; spoznamo ga iz dobičkaželjnosti, ki izrablja trenutno potrebo domovine in rojakov v svojo korist.

Sv. oče Benedikt XV. imenuje v svoji okrožnici z dne 1. novembra 1914 med drugim sledeče zlo sedanjega časa: »Neizmerno je hlepenje po zemeljskem in minljivem, kot bi človek ne imel pričakovati brezprimerno vzvišenej-

šega.« In v nagovoru 22. januarja 1915 pravi: »Saj ni brez božje volje izginil mir z zemlje, ampak da človeštvo, doslej zatopljeno samo v zemeljske stvari, v tej krvavi moriji spozna kazen božjo za svojo brezbožnost.«

Z vojsko hoče Bog kaznovati pohlepnost ljudstev po denarju; kajti kdor v vojski ni trpel škode na premoženju, temu bodo veliki davki po vojski puščali kri. Ali ni torej bolje, Bogu prostovoljno pokazati, da je njegovo grenko zdravilo učinkovalo? Ako je pohlepnost po denarju povzročila na svetu toliko gorja, ne bi li torej bila prostovoljna izročitev denarja naša najuspešnejša sprava z Bogom? In najlepša mavrica ljubezni nad grozečimi valovi ljudskega sovraštva je miloščina za misijone. Zato »delajte si prijatelje s krivičnim mamonom«. Spreobrnjeni pogani so priprošnjiki nesrečne Evrope in zlasti svojih evropskih dobrotnikov. Narodí se bojujejo med seboj kakor divje zveri, tako da nihče ne ve, kako jih spraviti med seboj, ako višja moč ne poseže vmes. In to višjo moč si moramo sprositi. Nabirajmo si torej z misijonsko miloščino zaveznikov za molitev: »Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom!«

II.

In zopet pravi Gospod: »Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje!« Že psalmist v stari zavezi govori: »Blagor njemu, ki se usmili siromaka in ubožca, ob dnevu nesreče ga bo rešil Gospod. Gospod ga ohrani in poživi in oblagodari na zemlji; in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov!« (Psalm 40, 2 3.) In ravno misijonska miloščina je posebno dobro delo usmiljenja. Pomaža namreč lajšati dušno in telesno bedo. Saj misijonar poganom ne prinaša samo blagovestja, ne poučuje samo nevednih, tolaži žalostnih, — ampak mora tudi lačne nasičevati, gole oblačiti, bolnike obiskovati in jim pomagati, sprejemati zavržene, otroke in slabotne starce. Reševati mora nesrečne sužnje, uboge žene in dekleta. On ne prinaša samo nauka, temveč mora staviti tudi šole, cerkve in delavnice, pripravljati zdravila, skratka, on prinaša krščansko omiko in lahko reče s svojim božjim Učenikom: »Prišel sem, da imajo življenje in da ga imajo v obilnosti.«

Kdor torej pomaža misijonarju z miloščino in molitvijo, se udeleži njegovega dela in plačila. Saj to je obljubil Odrešenik sam, ko je razposlal svoje apostole rekoč: »Kdor vas sprejme, sprejme mene! Kdor sprejme preroka kot preroka, dobi prerokovo plačilo, in kdor sprejme pravič-

nika raditega, ker je pravičen, dobi pravičnikovo plačilo. In kdor da enemu najmanjših samo kozarec mrzle vode raditega, ker je moj učenec, ne izgubi svojega plačila.« (Mat. 10, 40—42.) In zopet na drugem mestu pravi Gospod: »Kar ste storili enemu mojih najmanjših bratov, ste storili meni!« (Mat. 25, 40.) Kar torej storite najmanjšemu spreobrnjenemu poganu ali najpreprostejšemu misijonarju, bo večni Sodnik poplačal, kot da ste storili njemu samemu. Kdor podpira poslance sv. evangelija, prejme po besedah Zveličarjevih tudi plačilo, t. j. deležen bo zaslug in plačila misijonarjevega. In kakor poplača Bog požirek hladne vode, bo poplačal tudi najmanjši dar za misijone. Še več; dobrotnik misijonov postane takorekoč upnik samega Boga; saj pravi sv. pismo: »Kdor se usmili ubožca, posojuje Bogu na obresti.« (Preg. 19, 17.) Kako tolažilna nam mora biti torej ta zavest v sedanji svetovni vojski, ko dvigamo proseč svoje roke proti Bogu; radi svojih lastnih besed se nas Bog usmili. In če nam ne bo dal ravno zaželjenega, pa nam podeli tisočkrat boljše darove in milosti. »Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje!«

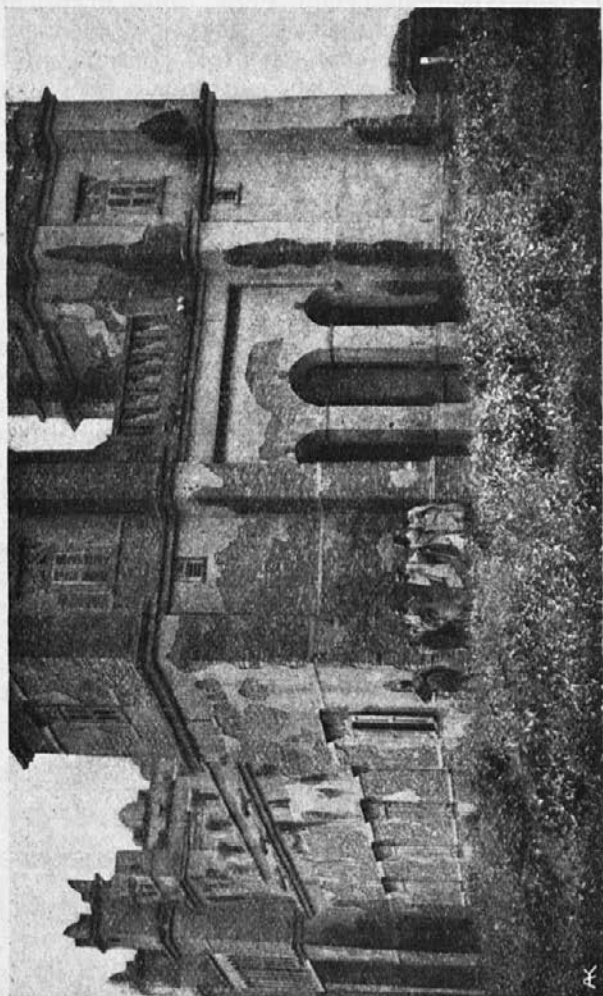
III.

V sv. evangeliju beremo, da je zaničevalo mnogo Judov glas Gospodov ter se ustavljalo ponujani milosti in kako so se številni pogani oklepali Jezusovega nauka. Ni li večnega spomina vreden prekrasni zgled poganskega stotnika v Kafarnavmu, ki je rekel Jezusu: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, a reci le z besedo in moj hlapec bo ozdravljen!« Jezus sam se je čudil toliki veri, rekoč okoli stoječim: »Resnično, tolike vere nisem našel v Izraelu! Toda povem vam, da bodo prišli od vzhoda do zahoda ter posedli prostore nebeškega kraljestva, otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v zunanjo temo.« (Mat. 8, 10—12.)

Isti prizor, kakor ob času bivanja Jezusovega na zemlji, ponavlja se tudi dandanes. Koliko poganov hrepeni sprejeti sv. katoliško vero; in novokrščenci se odlikujejo z ganljivo versko vnemo, medtem ko vlada v starodavnih katoliških deželah mlačnost, verska brezbriznost, odpad od vere, da, naravnost grehi zoper Sv. Duha. O katoliški veri nalašč nočejo nič slišati. Tako je upravičeno rekel neki francoski župnik v teku te vojske nekemu vojnemu kuratu: »Ko sem bil misijonar na Kitajskem, prišli so ondotni novokrščenci ob nedeljah in praznikih do trideset

kilometrov daleč k službi božji — in tukaj? Ta vojska še ne spreobrne Francije, priti mora še kuža!»

In kolikim veljajo pri nas besede sv. Avguština, katere je govoril tarnajočim Rimljanom: »Pokvarjeni v srečnih

Palača Njeguša v Abesiniji.

dneh, vas tudi nesreča ni poboljšala.« Namesto da iščejo tolažbe pri viru življenja, govore kakor prenasičeni stare vere: »Studi se nam mana, ta sladka jed.« Koliko mučencev štejejo nasprotno novospreobrnjeni kristjani v poganskih deželah v teku zadnjega stoletja; na Japonskem in Kitaj-

skem, v Koreji, Amanu in Ugandi, o katerih piše jezuit Kempf v svoji krasni knjigi: »Svetniki 19. stoletja«. In kako ginljivo se glasi pismo kralja dežele Bazuto, krščanskega glavarja Griffith, pisano sv. očetu: »Vem, sv. oče, da sem najnevrednejši Tvojih sinov, toda prepričan, da ljubi oče tudi svojega najslabšega sina, se drznem poklekiniti pred Tebe . . . Blagovoli, sv. oče, sprejeti moje poročilo, da v deželi, katero po neskončnih božjih sklepih vladam, katoliška Cerkev dobiva vedno večji obseg. Najiskreneje želim povsod staviti hiše božje, a število delavcev za to bogato žetev je dosti premajhno. Prosim te torej, sv. oče, pošlji nam duhovnikov! Odpusti, sv. oče, še eno prošnjo. Prošnjo namreč za Tvojo molitev in blagoslov meni in mojemu ljudstvu, da nam ljubi Bog v svoji milosti pokaže pravo pot.« O, ko bi vsi katoliški vladarji gojili enako mišljenje do sv. očeta!

Ali bi se bilo torej v sedanjih žalostnih razmerah čuditi, ako bi Kristus, neskončni vladar svetov, odvzel Evropi luč svoje milosti? Bodo se li zacelile kmalu strašne rane, ki jih je vsekala vojska nesrečni Evropi? In če napreduje samo ena pregreha, namreč zloraba zakona, v toliki meri kot doslej, bomo prisiljeni, tožiti s prerokom: »Konec pride, konec pride, prišel je konec!« (Eceh. 7. 2.) Vsled uživanja in nenravnosti oslabeledo rimsko kraljestvo je propadlo, ko ga je napadel čil, nravno nepokvarjen narod Germanov. Naj nas Bog obvaruje enake usode! In kdor noče iz ljubezni do Kristusa in neumrjočih duš podpirati misijonov, naj ga nagiblje k temu vsaj misel: »Hočem pomagati pri pokrstitvanju poganskih narodov, da ne postanejo usodepolna šiba moji domovini.«

Misijonski dopisi.

Apostolska prefektura v Djibouti.

Že od začetka tako težavnemu misijonu med Somali v Ourso preti zadnji čas zopet velika nesreča. Poslušajmo, kaj piše o tem apostolski prefekt o. Paskal de Luchon naši vrhovni voditeljci.

Djibouti, 10. oktobra 1916.

Zelo me vznemirja usoda krščanske občine v Ourso, za katero ste mi blagovolili poslati podporo. Od 27. septembra vlada namreč v deželi očitna vstaja. Abesinski glavarji so mladostnega vladarja Lidj Yassou radi njegovih številnih ne-

umnosti odstavili od vladanja. On sam se je isti čas nahajal v Hararju, zbirajoč okrog sebe vojake med mohamedanskimi Dankaliji in Somali, da brani svoje dozdevne pravice. Toda v pokrajini Ourso, kjer so se vršili prvi boji, so bile njegove čete tepene; zato so ga njegovi privrženci zapustili, iz česar je sklepati, da se v nekaj dneh položaj zjasni. Vsekako se naša postaja v Ourso nahaja v veliki nevarnosti, kajti kdor pozna ropoželjnost abesinskih vojakov, ve, česar je pričakovati v obstoječih razmerah.

Predstojnik misijona v Dirré Daoua je prečastitemu o. Ireneju in njegovim kristjanom ponudil svoje gostoljubje; a tedaj bi morali takoj zapustiti svoje črede, polja in hiše. Zato se je misijonar odločil ostati kljub nevarnosti na svojem mestu. Sicer pa tudi naši očetje v misijonu Dirré Daoua niso popolnoma na varnem. Kajti oni, ki jim je bila izročena bramba in varstvo dotičnega okraja, so zbežali, videč bližajočo se nevarnost. — Pred desetimi dnevi so Dirré Daoua zapustili tudi vsi Evropejci ter se podali v Djibouti. Ostali so le misijonarji kot zvesti čuvaji svoje črede. Bog jih čuvaj sredi tolikih nevarnosti!

Zadeva Lidij Jassova je skoro gotovo izgubljena. Škoda mladega moža, ki je imel mnogo dobrih lastnosti. Katoliškim misijonom je bil vedno naklonjen in kakor Vam je znano, je po posredovanju prečastitega o. Bazileja v misijonu Galla pismo občeval s svetim očetom Benediktom XV. Bil je jako inteligenten, hraber in odločen. Žal, da se je vdal raznim pustolovcem, ki so ga popolnoma pokvarili. Tako je s svojim obžalovanja vrednim ravnanjem izzval ogorčenost svojih podanikov.

Njegov naslednik na prestolu je mladi sin Raz Makonnja, princ Tafari. Za nas je ta izvolitev zelo tolažilna, kajti Tafari je vedno kazal veliko zanimanje za katoliške misijone. Dal Bog, da ta politični preobrat koristi tudi katoliški stvari v Abesiniji.

Apostolska prefektura belgijski Ubanghi.

Pismo veleč. o. Fulgencija Carnonkel, kapucina, apostolskega prefekta v belgijskem Ubanghi, naši vrhovni voditeljici.

Bauzyville, Sv. Mihael, 10. aprila.

Visokorodna gospa!

Večina bralcev »Odmeva iz Afrike« še ne pozna misijona v Ubanghi (belgijski Kongo). To novo polje evangeljskega delovanja se je odprlo sinovom sv. Frančiška Asiškega šele

pred kratkim. V decembru 1910 je prišlo v Bauzyville (4° 18' 28" severne širine, 21° 24' 27" dolžine) šest kapucinov, štiri očetje in dva brata, da prižgejo luč sv. vere v okraju Ubanghi, kamor še ni prišel noben katoliški duhovnik.

Začetek je bil težak, ljubi Bog nam je pošiljal vsakovrstnih skušenj. Živo smo se spominjali, da je križ prav posebni delež misijonarjev, in pripravljeni smo bili, hrabro ga nositi za Zveličarjem. Saj se mora vsako božje delo težkim skušnjam podvreči, in ravno skušnje so, v katerih se pokaže njegovo življenje in njegova nadnaravna moč. Tudi psalmist veli: »Kateri sejejo v solzah, želi bodo v radosti.« Šli smo tedaj v boj, polni zaupanja v Njega, katerega tolikokrat na dan kličemo s sladkim imenom »Oče naš«, in slavno smo zmagovali nad satanom in njegovimi privrženci.

Težave pri socialni in verski odgoji zamorcev so zares velike. Največja zapreka omike je mnogoženstvo in njegovi žalostni nasledki: zatiranje žene in stan sužnosti, v katerega je potisnjena. Koliko se je že pisalo o tužnem položaju afriške žene! Kolikokrat se je opozarjalo na ta zavrženi del domačega prebivalstva, ki v bridki sužnosti vzdihuje od rojstva do smrti! Zato ne bom danes tega ponavljal.

Po sedanjem napredku omike v Kongo bi se moglo pričakovati, da bi bila žena nekoliko deležna vsaj pglavitnih njenih koristi. Toda z obžalovanjem moramo priznati, da temu ni tako. Četudi se v nekaterih krajih bolj obzirno ž njo postopa, ona vendarle ostane, kakor je bila, molzna krava, ubogo živinče, katero se izkorišča. Ž njo se neprestano kupčuje. Domača ženitev ni drugega kakor kupčija z ženskami. Ker denarja nimajo, menjujejo blago za blago. Vse se je poskušalo, da bi se zakonske pravice v Kongo vsaj ublažile, toda zastonj; ta grda navada še zmerom obstoji. Ali se je morebiti kaj izdatnega ukrenilo, da bi se ženski priznala svoboda njene osebe in njene vesti, da bi se ji podalo kako sredstvo, s katerim bi mogla braniti te svojo pravice, katere je minister naselbin pred parlamentom tako slovesno proglasil? — Prav nič! — Nasprotno. Nekateri uradniki še celo podpirajo in branijo te nesrečne šege in navade, ki so na poti vsaki pravi omiki. Tako so tudi misijonarji prisiljeni, te navade večkrat dopustiti, kadar sklepajo misijonski otroci zakone. Koliko to škoduje ugledu zakona in koliko izpodkopava njegovo moralno veljavo!

Glede mnogoženstva z veseljem poročam, da se je nekaj že doseglo. K našemu poučevanju v krščanskem nauku sprejmemo vsakega, kdor le hoče. Sprva samo učimo, potem opominjamo, slednjič pa strogo zahtevamo, da se vsakdo drži sle-

dečega načela: »Kdor je dve leti redno obiskoval krščanski nauk in želi sveti krst prejeti, mora se z ozirom na zakon ravnati natančno po pravilih božjih in cerkvenih zapovedi.« — Nekega dne se nam predstavijo trije katehumeni, ki so pripravljani, vsak od svojih treh žen dve odpustiti. Njihovo odločnost so kmalu drugi posnemali, ker ti trije so imeli v občini precej ugleda. Ledina je preorana. V kratkem so sledili še drugi temu zgledu, in ker se to ni zgodilo v naglosti, ampak je bilo zrelo premišljeno, upamo po vsej pravici, da bo spreobrnjenje resnično in stanovitno.

Drugi zadržek, ki bo še dolgo oviral razširjanje svete vere, je malikovalstvo. Treba bo še hudega in nepretrganega boja, preden bo pri našem prebivalstvu s korenino izrvana vera v malikovalske duhovnike in njihove čarovnije. Naš narod pozna le eno vrsto češčenja božjega, ono, ki prihaja iz strahu. Gotovo se tudi tega zavedajo, da mora biti neki bog, neki veliki duh, kakor ga imenujejo. Priznavajo tudi dušo kot nekako nedoločeno senco. Glavna pa je njihova vera v brezštevilne duhove, kateri jim hočejo samo škodovati. Njih da potolažijo, njih da odvrtaajo od svojih stanovanj, v ta namen jim ni nič preveč.

Amuleti in fetiši so jim jako priljubljeni. To so večinoma kosčki lesa, na razne načine obdelanega. Nosijo jih na vratu, na rokah, za pasom, ali jih obešajo na zapestnice. Njihovi duhovniki jih izdelujejo in prodajajo, in ta kupčija jim donša znatne dohodke. Lahko si je misliti, da smo tem ljudem trn v peti. Trdno so prepričani, da bomo mi odkrili njihovo nesramno odiranje nevednega naroda, in živo čutijo, da se njihov pogubni vpliv bliža svojemu koncu. Kako se je njihov sedež že omajal, to pričajo mnogi dogodki iz zadnjih časov.

Dalje so razvitku apostolstva na poti nekateri Evropejci; na žalost jih je mnogo med njimi, ki imajo le preširoko vest. Ubogi zamorci to vidijo, z druge strani pa slišijo nauk o strogosti krščanstva, pa so vsled tega večkrat vsi zbegani. Tudi prostozidarji v Kongo igrajo svojo vlogo, toda te je razkrinkala njihova lastna neprevidnost in nespretno obnašanje njihovih privržencev.

Tako očitno osramočena drhal vendar ne odjenja; še predrznejši so postali, ko vidijo, da se jih ne kaznuje. Nove spletke so kovali proti najzaslužnejšim našim misijonarjem. Ali zdaj je bilo tega dosti. Veledušni katoličani so sprevideli, da ne smejo nikdar več prepustiti brezvestnežem brez vsake obrambe misijonarjev in vsega njihovega izobraževalnega delovanja; ustanovili so »Zvezo za varstvo in spreobračanje črnih«. Ta zveza se je že krepko zavzela za čast in poštenje

misijonarjev, znala bo pa tudi v prihodnje braniti delo, katero je vedno v nevarnosti pred temi barbari, ki so bolj divji in surovi od samih ljudožrcev. —

Meseca junija 1912 je prišlo pet novih misijonarjev, da z nami delijo apostolsko delovanje, pretekli mesec pa drugih sedem delavcev v vinogradu Gospodovem. —

Dovolite mi, da spregovorim še besedo o tem, kaj smo dozdej storili. V okolici Bauzyvillea nismo mogli najti nikjer za nov misijon primernege zemljišča, zato smo začeli meseca marca 1911 posekovati gozd ob reki Ubanghi, 1¹/₂ miljo daleč od Bauzyvillea. Po tem, kakor je posekavanje napredovalo, smo postavljali tudi že za silo razna poslopja in pripravljali nadaljnje obširne nasade. To je trajalo devet mesecev. Toda kmalu smo se prepričali, da je kraj dokaj nezdrav; tudi sloni so nas redno obiskovali in naše nasade pokončali itd. Prisljani smo bili ta kraj zapustiti, zlasti ker so bile tudi vasi v okolici vse zapuščene.

Medtem pa je božja previdnost vidno vmes posegla. Dala nam je priložnost pridobiti kos sveta, ki ima prečudno lepo lego. Ko smo prišli v Bauzyville, stanovali so tu stari vojniki, domačini, ki so se pa iz političkih vzrokov odselili. Brž sem spoznal, kako pripravno za nas je to zemljišče, in kar precej sem si preskrbel potrebnega dovoljenja od dotične gosposke. Delalo se je nenavadno hitro, in misijon sv. Mihaela ima zdaj vsa potrebna poslopja.

Tretja misijonska postaja se pripravlja, in sicer v Abumombazi v Mongali. Znano Vam je, gospa grofica, da obsega naša prefektura v svojih mejah severni del Mongale (okraj Bangala). Odprti sta dve kapeli, ki služita obenem za šole, ena v Kengulu (Dékéré), odvisna od Bindu, druga v Mongé, podružnica Bauzyvillea. V teh, rekel bi, še šolskih kapelah moramo delovati in tako širiti omiko v srcu dežele. Škoda, da nam manjka katehistov. Brez njihove pomoči je naše delo omejeno in obsega le bližnjo okolico misijona. Na domačine, kojih stanovanja so precej daleč od naših postaj, torej ne moremo vplivati.

Zdaj moramo poskušati, kako bi se dala ustanoviti nova mesta za katehiste. V vsakem središču bi moral biti po eden katehist, sposoben, da bere katekizem v svojem maternem jeziku. V drugih potrebnih rečeh jih bomo toliko izučili, da nam bodo mogli v premnogih naših opravilih biti koristni. Ker znajo le v svojem jeziku brati in pisati, zato bo toliko manj nevarnosti, da bi se dali pozneje zapeljati in zaplesti v kupčijske in trgovske dobičkarije. — Izmed katehistov, pa tudi izmed drugih kristjanov, ki so bolj nadarjeni in požrtvovalni, bomo

odbrali tiste, ki so sveti veri vdani in ki svoje dolžnosti najbolj natančno izpolnjujejo, ter jih bomo čimprej razpostavili po nekaterih za to pripravnih in dobro obljudenih središčih, kjer nas prav težko pričakujejo. Oni bi nas vsaj za silo stalno nadomestovali.

Vsaka misijonska postaja ima svojo šolo in svojo lekarno za siromake. Šola je bila dolgo le slabo obiskovana. V zadnjem času je precej oživela in z veseljem opazujemo lepe napredke pri tistih, ki redno prihajajo k nauku. Šola spada med one naprave, ki zahtevajo neumorno potrpežljivost. Kadar bodo domačini spoznali, koliko koristi jim donáša nauk, potem se nadejamo lepega uspeha; toda kaj težko je, precej izpočetka pojasniti jim te koristi in prepričati jih, kako potrebna in dobra je omika, koliko ž njo pridobijo in kako se morejo le po njej duševno in gmotno povzdigniti.

Posebna bolezen, zaspanost, v teh krajih strašno razgraja. Ne samo Ubanghi, ves notranji del dežele stiska ta nadloga. V koliki meri je razširjena, to je težko pogoditi, toda gotovo je, da nobeni vasi ne prizanese. — Dobro sredstvo, duše pridobiti, je skrb za telo; zato smo že od početka gledali, da na zdravje posebno pazimo. Pri Sv. Mihaelu in pri Sv. Frančišku smo priredili v ta namen laboratorij in ga z vsem potrebnim opremili. Vsak peti dan je javni trg, in ob tej priložnosti oskrbujemo v Bauzyville okoli 800, v Bindu pa okoli 400 na zaspanosti bolnih. Preiskujejo se mikroskopično in zdravijo z atoxylom.

Ni dolgo tega, ko sem obhodil severo-iztočni in jugo-iztočni del prefektуре. Kako žalostno je videti te zapuščene vasi, ki so že kar same razvaline. Srce se mi je krčilo, ko hodim po posameznih krajih, kjer je že vse življenje zamrlo. Prebivalci, ki jih muči zaspanost, so do kraja otrpnjeni in onemogli. Nihče se ne potrudi, da bi popravil te razpadle kočice, pa tudi najpotrebnejših in najpreprostejših sredstev se ne poprimejo, da bi se uprli ali obranili te otrpnjenosti, katera jih popolnoma potare. Vse druge dni v tednu prihajajo v laboratorij navadni bolniki. Tu vidimo celo vrsto najodurnejših bolezni, ki jih njihova lahkoumnost in nemarnost še bolj podpira in razširja.

V Bauzyvillu je 35 kristjanov. Preteklega februarja smo imeli čez 800 katehumenov; njihovo število vedno raste. Pouchuje se po trikrat, pozneje bo treba po šestkrat na dan. Zjutraj ob 6. uri že pridejo žene in dekleta, ob 3 $\frac{1}{2}$ popoldne mladina iz okolice, ob 5 $\frac{1}{2}$ vojniki, delavci našega kraja in naši lastni delavci. V Bindu se udeležuje krščanskega nauka okoli 60 otrok, ki redno hodijo v šolo. Drugi nauk je ob na-

vadnem času. — Otroci v misijonu dobivajo posebno odgojo. Prizadevamo si, da bi iz njih napravili tako mladino, ki bi pozneje na celo okolico dobro vplivala. Zato jih poučujemo v vsem, kar jim je treba znati, da ustanovijo krščanske družine in tako drugim svetijo z dobrim zgledom. Izmed teh otrok odberemo bolj nadarjene in jih še posebej pripravljamo, tako da nam bodo mogli pozneje pomagati pri našem apostolskem delovanju.

Vidite, kako potrebna nam je stanovitna podpora in kako potrpežljivo in neutrudljivo moramo delati, da si ugledimo pot do src tega naroda, ki že stoletja vzdihujejo pod težkim jarmom barbarstva. Truditi se moramo, da od leta do leta polagoma dalje prodiramo in zasajamo znamenje našega zveličanja. — Obširno polje nam je Gospod zaupal, da ga zanj obdelujemo, toda njegova vsemogočna milost nas podpira, in tako bomo vedno napredovali. —

Dovolite nam ponižno prošnjo, gospa grofica, da se večkrat spomnite na naše uboge pogane v Ubanghi.

Pisma misijonarjev.

(Došla od 1. decembra 1916 do 1. januarja 1917.)

O. Dantin, apostolski prefekt, Betafo, Madagaskar, 25. avgusta. (»Z Vašo ponovno pomočjo nam je bilo mogoče nadaljevati naše misijonsko delovanje. Zato moremo beležiti v preteklem letu sledeče uspehe: 2242 krstov, 110.385 spovedi, 164.461 svetih obhajil, 965 birmancev, 329 porok, 274 delitev svetega poslednjega olja. Pomagajte nam torej hvaliti božjo previdnost, ki nam je po Vaši občudovanja vredni Klaverjevi družbi prišla na pomoč ter nam — kljub pomanjkanju delavcev, katerih število se je po mobilizaciji znižalo za tretjino — pripomogla k tako obilni žetvi.«)

Sr. Marija Alojzija, Pella, 18. septembra. (»Tukaj gre vse še precej v starem tiru. Naši otroci me pogosto vprašujejo, nam li ona dobra gospa, ki nam je pošiljala tako lepih oblek, sedaj nič več ne pošlje, ko je v Evropi toliko ubogih otrok; kaj ne, pravijo nadalje, ko vojska poneha in bo v oni deželi, kjer biva dobra gospa, zopet vse dobro, potem gotovo tudi nas ne pozabi.«)

Sr. Frančiška Aleksis, Pella, 13. septembra. (»Poročila o naših misijonih se glase ugodno; sveta vera se v teh deželah veselo razvija, čeprav nam ljubi Bog ne prizanaša z

raznimi poskušnjami. Tako imamo n. pr. zopet veliko sušo ter čutimo že nje zle posledice. Kolika beda nas obdaja! Toda, kako naj tožimo, ko je po vsem svetu toliko gorja! Poskusile smo na različne načine, da pomagamo nesrečnim ter prehranimo naše otročiče in doslej je ljubi Bog blagoslovil naše prizadevanje.«)

O. Müller, Aguleri, 5. oktobra. (»Popolnoma sam sem tukaj in čas hiti tako naglo. Kajti mnogo imam opraviti z dušnim pastirstvom, šolo, nasadi, pogovori z našimi zamorci itd. Koncem meseca, po šolskih skušnjah tukaj, se podam na šolsko vizitacijo v tri dni oddaljeni Uburu in v začetku prihodnjega meseca pride postaja Udi na vrsto. — Opravljamo tudi od svetega očeta Leona XIII. predpisano rožnivenko pobožnost.«)

Sr. Pavla Hafner, Keetmanshoop, Vzhodna Afrika, 10. oktobra. (»Koliko pomoč ste nam vendar poslali! Sedaj nam bo mogoče nabaviti nekaj blaga za napravo najpotrebnejšega perila. Naročili smo tudi obleko in obuvalo za prečastitega o. Lipp, in sicer v Kapstadt, kajti tukaj so cene zares neznosne. Upam, da mi bo mogoče v kratkem poročati kaj o uspehih našega skromnega delovanja. Priporočam se Vaši pobožni molitvi.«)

Škof Streicher, apostolski vikar, Villa Marija, 6. oktobra. (Bil je 227 dni na potovanju. Več cerkvâ in številnih vaških kapelic in šol je zelo poškodovanih; zato pričakuje pomoči, da more popraviti te stavbe, preden se popolnoma ne porušijo.)

O. Shanahan, apostolski prefekt, Oniča, Spodnji Niger, 18. oktobra. (»Prilagam statistiko o našem misijonskem delovanju v letih 1915—16: Imamo 184 postaj s kateheti, 190 kapel, 15 misijonarjev, 7 bratov, 5 sester, 338 katehetov, 9343 katoličanov, 19.854 katehumenov, 1309 krstov, 65.683 spovedi, 5110 velikonočnih spovedi, 61.044 svetih obhajil, 3659 velikonočnih svetih obhajil, 763 prvoobhajancev, 260 birmancev, 50 porok, 458 krščanskih družin. Te številke Vam dokazujejo, koliko truda nas je stalo naše delovanje. A Bog je dal svoj blagoslov Vašim milodarom in našemu delu. V resnici desna roka so nam kateheti domačini, ki jih smemo imenovati naše male afrikanse misijonarje. Res ne vem, kaj bi storili, ako bi ne imeli njih neprecenljive pomoči. Saj se samo v našem misijonskem okrožju nahaja okrog osem milijonov poganov!«)

O. Van Houtte, Ibeke, Kongo, 15. septembra. (»Vedno bolj nujno bi potrebovali trpežnega čolna; stal bi približno 2000 kron.«)

O. Torrend, Kasisi, Rodezija, 22. oktobra. (»Dvajset izvodov „Za Mpulumutsi“ je došlo ravno pravočasno, ker

jih nujno rabim za šolo Frančiška Borgia. Katehet neke druge šole se začasno nahaja pri vojaki. Toda upam, da se v doglednem času vrne in takrat bi istotako potreboval najmanj 20 izvodov omenjene knjige. O. Kraupa vam je, kakor mislim, gotovo poročal o napredku tega malega misijona. Delo tukaj med tisočerimi zaprekami sicer počasi, a zato stalno napreduje. Večina naših kristjanov se odlikuje po izredni pobožnosti in to v deželi, kjer doslej nihče ni vedel ničesar o katoliški veri. K raznim drugim težkočam se je pridružila letos še huda lakota. Naša žetev je bila tolika kot nič. Preč. o. Kraupa mi je sicer pomagal nekoliko, a to se v toliki bedi niti ne čuti.«)

Sr. Mazé, Farafangana, Madagaskar, 24. septembra. (»Usodepoln je sedanji čas za naš misijon. Pomanjkanje pomožnih sredstev, pičlo število misijonarjev in naše slabo zdravje ne obeta dobrega. Je pač to ura poskušnje za Afriko kakor za Evropo. Tolaži nas pa krščansko mišljenje naših gobavcev; a njih koče so močno poškodovane in nujno potrebujejo poprave, toda —! Več gobavcev bi nam rado izročilo svoje otroke v vzgojo, da jih tako odtegnejo vplivu poganskih sorodnikov, toda —! Kaj ne, da razumete ta veliki „toda“, ki se neprestano ustavlja našim načrtom.«)

O. Bannwarth, Ubijaja, Nigerija, 3. oktobra. (»Misijonarje splošno imenujejo prosjake. Tudi jaz sem eden izmed njih. In prositi hočem odkrito ter priznam brez ovinkov, da bi bil nepopisno hvaležen, ako bi mi Vaša dobrotljiva roka naklonila nekaj miloščine, zlasti za odkup nekaterih mladih deklic, katere želim poročiti z našimi mladeniči. A zato jih moram prej odkupiti od njih gospodarjev. Pošljite mi tudi nekaj botrinskih darov za krščence. Res, ubog sem, a moja revščina je ozdravljiva, ako mi blagovolite priti na pomoč.«)

O. Vacheret, Abomey, Dahomey, 27. oktobra. (»Od 20. junija 1915 se sam nahajam na svoji misijonski postaji, kjer bi imeli dovolj dela trije misijonarji. Razen tega me mojih 52 let, od katerih sem jih 27 nepretrgoma preživel v Afriki sploh in 5 v Dahomey, močno opominja na starost. In vprašujem se, bom li kdaj še videl svojo drago domovino? Kajti ako se sedaj v vojnem času napotim tja, pomenja to propast mojega misijona. Torej hočem vzdržati, dokler mi bo mogoče, da naših ljubih črncev v Abomey, Bohiconu in drugih stranskih postajah ne uropam tolažbe naše svete vere. Kakor vidite, mi dela ne primanjkuje. Pa so tudi pridni naši kristjani, kar pričajo mnogoštevilna sveta obhajila ter njih radodarnost pri plačevanju verskega davka in zbirke milodarov ob nedeljah in praznikih.«)

Škof Carrara, apostolski vikar, Asmara, Eritreja, 6. novembra. (»V sedanji težki svetovni krizi se pač spoznajo pravi

prijatelji afrikanskih misijonov. In teh naših blagih prijateljev ne pozabimo nikdar. Velerodna gospa grofica ste v resnici mati teh ubogih otrok nesrečne Afrike, ki se tega tudi zavedajo in Vas po imenu in blagem srcu prav dobro poznajo.«)

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Dunaj. V četrtek, 30. novembra, se je v dvorani dunajske podružnice pod predsedstvom naše vrhovne voditeljice vršilo drugo zborovanje podpornikov. Predaval je o. superior Kofler, D. J.

V nedeljo, 3. decembra, je priredila kongregacija gosposdičen »Janua coeli« v cerkvi na dvoru, I. okraj, v čast velikemu apostolu počanov, sv. Frančišku Ksaveriju, misijonsko slavnost s sledečim vzporedom: Ob 7. uri zjutraj skupno sveto obhajilo; nato tri svete maše za misijone in dve pridigi. Prva predpoldne, govori preč. o. Ign. Mühlleitner, D. J.; druga zvečer, govori preč. o. F. Gold, D. J. Ves dan misijonska razstava v cerkovnikovi hiši.

V četrtek, 17. decembra, je dala naša družba v vseučilišni (jezuitski) cerkvi brati sv. mašo za rajnega cesarja Frančiška Jožefa I. Maševal je preč. g. kanonik dr. Kraus.

V petek, 8. do nedelje 10. decembra se je v prostorih tukajšnje podružnice priredil vsakoletni misijonski bazar, ki je bil izredno obiskan.

V sredo, 13. decembra. V slavnostni dvorani stare mestne hiše predstava skioptičnih slik iz nemškega misijona benediktincev apostolskega vikarijata v Dar-es-Salaamu s predavanjem. Slike je pojasnjevala naša vrhovna voditeljica.

V četrtek, 28. decembra, se je v dvorani naše dunajske podružnice ob navzočnosti vrhovne voditeljice vršilo tretje zborovanje podpornikov. Veleč. gosp. superior Kofler, D. J., obravnava pomen bega božjega Deteta v Egipt in njegovega bivanja ondi za spreobrnjenje afrikanskih zamorcev. Ob koncu poda naša vrhovna voditeljica najnovejša poročila o afrikanskih misijonih.

Vratislava, 12. in 13. decembra, izredno dobro obiskan misijonski mladinski večer v veliki dvorani Vincencijeve družbe.

Podružnica v Prahi. 17. decembra 1916. Danes so se na vabilo deželnega sveta čeških katoličanov zbrali odposlanci vseh katoliških društev, da se poklonijo novemu nadpastirju Pavlu grofu Huyn. Med drugimi je bila zastopana naša Klaverjeva družba s svojo praško podružnico, in sicer po enem notranjem in enem zunanjem udu. Po pozdravu prečastitega gospoda kanonika Vaňeček so bili predstavljeni vsi odposlanci premilostljivemu knezu. Ko je prišla vrsta na našo Družbo, se visoki nadpastir blagohotno spomni njene ustanoviteljice, povpraševaje o njej kakor tudi o tukajšnji podružnici. Izrazil je svoje veselje radi njenih uspehov ter ji podelil na prošnjo sodalke svoj posebni blagoslov. Ker se je Premilostljivi z navzočimi pogovarjal v gladki češčini, nam je zopet prav dobro služilo mnogovrstno jezikovno znanje naše Družbe.

Papež Pij X. in Mati božja dobrega sveta.

V znak svoje pobožnosti k Materi dobrega sveta, ki jo po pravici imenujemo mater papežev, je papež Pij X. na prošnjo generalnega prokuratorja avguštincev podelil dnevni odpustek 300 dni vsem tistim, ki obiščejo kako podobo Matere božje dobrega sveta v kaki cerkvi, javni ali poljavni kapeli; dalje popoln odpustek na praznik Matere božje dobrega sveta vsem tistim, ki prejmejo svete zakramente in molijo po namenu svetega očeta.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca aprila:
Dne 3. aprila, na praznik sv. Benedikta Filadelfa iz frančiškanskega reda, s priimkom »zamorec«.
Dne 26. aprila na praznik Matere božje dobrega sveta.
Dne 29. aprila na praznik sv. mučenika Petra iz dominikanskega reda (ustanovni dan Klaverjeve družbe).

Nepopolni odpustek

300 dni vsem udom, kolikorkrat se udeležijo tridnevnic, ki jo opravlja Klaverjeva družba pred praznikom Matere božje dobrega sveta (26. aprila).

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obisk cerkve, molitev za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

.....
Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva Družba v Solnogradu. Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.
Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Na prijazno znanje!

Na željo mnogih blagodušnih dobrotnikov, ki ne želijo biti imenovani, kot tudi vsled pomanjkanja prostora bomo od sedaj naprej nam poslané mile darove za afriške misijone **le na izrečno željo dobrotnikov posamezno** in posebe **z imenom** objavili. Vsem drugim dobrotnikom se bomo za milodare potom potrdilnega lista po pošti zahvalili in v »Odmevu« vse darove **splošno** objavili.

Darovi.

Od dne 1. do 31. decembra 1916.

- Za afrikanske misijone: K 990'08.
- Za sv. maše: K 592'20.
- Za stradajoče: K 940'24.
- Za gobavce: K 1'20.
- Za odkup sužnjev in botrinski darovi: K 978'—.
- Za posinovljenje zamorčka: K 1000'—.
- Za semeniščnike: K 512'—.
- Za katehiste: K 386'90.
- Za kruh sv. Antona kot prošnja in zahvala: K 1205'50.
- Za Klaverjev vinar: K 14'36.
- Za Zvezo otrok za Afriko: K 29'60.
- Za mašno zvezo: K 1357'90.
- Za misijonsko zvezo: K 47'70.
- Za cerkev v Mbabane: K 1'50.
- Za cerkev sv. Jožefa: K 20'—.
- Za Klaverjevo družbo: K 51'26.
- Podporniški prispevki: K 184' 50.

Misijon med mladino!

»Kar se mlad naučim, bom tudi star znal.« — Gotovo vsakdo pozna ta pregovor, ki nas izpodbuja, da pristrčno pozivljamo vse ljube bralce, posebno preč katehete, učitelje in učiteljice, naj ljubezen do misijonov že v otroška srca vsajajo in gojijo. Kot dobro seme pade taka beseda, vzeta iz misijonskih spisov, na dobra tla, in kali sadove čednostnega krščanskega življenja. Zato nujno priporočamo:

Zamorski otrok. Ilustrovani mesečnik za mladino. Dobi se lahko v vseh avstrijskih jezikih. Cena s poštnino K 1'—.

Zamorski otrok (posebno za **šolske knjižnice**), lepo rdeče vezan, stane K 1'40 in se dobijo razni letniki. **Zamorski otrok**, posamezni zvezki, 10 vinarjev. Naslov naročbe glej na 2. strani ovitka.

Vsem častilcem Matere božje dobrega sveta

priporočamo

Litanije Matere božje dobrega sveta, spredaj s podobico v obliki molitvene knjige, 1 kos 5 vin.; 12 kosov 50 vin.

Podobice Matere božje dobrega sveta z molitvico, barvane 1 kos 4 vin.; 12 kosov 40 vin. Črno tiskane 1 kos 3 vin.; 12 kosov 30 vin.

Molitev k presv. Srcu Jesusovemu

za odpuščenje grehov afrikanskih zamorcev.

Zložil † Zambesi-misijonar o. Menghardt, D. J.

O mili Jezus, odrešenik vsega človeštva, poglej milostno na afrikanske zamorce, ki živijo v največji revni in zdihujejo v jarmu pregrehe. Zatečemo se k Tebi, da Te prosimo za svoje najnesrečnejše brate, in potolažimo Tvojo česčenjavredno pravičnost. Združeni z vsemi dušami, ki Te ljubijo, zahvalimo Te za vse neskončne dobrote, ki si jih nam in tudi tem narodom dodelil. Z željo navdani, Tvojemu presvetemu Srcu zadostiti, Te ponižno prosimo: odpusti jim nevero in trdosrčnost! Objokujemo vse grehe, s katerimi so ti narodi in njihovi predniki začensli od nesrečnega Kama do današnjega dne Tvoje božje veličastvo razžalili. Kot povračilo in v spravo darujemo Ti naš največji zaklad — Tvoje lastno presveto Srce, ki je radi grehov trpelo neskončne muke. Sprejmi tudi, da se popravijo te krivice, molitve, zasluženja in zadostila Tvoje presvete matere Device Marije in njenega ženina, sv. Jožefa, vseh angelov in svetnikov kakor tudi cele katoliške Cerkve.

O ljubeznivi Jezus! bodi naklonjen nesrečnim zamorskim rodovom. Razsvetli jih, ki živijo v temi in smrtni senci. Amen.

Sv. Jožef, zgled in varih vseh častilcev presv. Srca, in sv. Peter Klaver, patron zamorskih misijonov, prosita za nas in uboge afrikanske zamorce! Amen.

Sv. apostolska stolica je dovolila za vsako devetdnevničo, katere se, najsihoda kadarkoli v teku leta, očitno ali zasebno opravlja k počesčenju premilostjivega in presv. božjega Srca Jezusovega, te-le sv. odpustke:

1. 300 dni za vsak dan cele devetdnevniče.

2. Popoln odpustek med devetdnevničo, ali v teku naslednjih osem dni. (Pogoji navadni: spoved, sv. obhajllo, molitev po namenu sv. očeta.)

Papež Pij IX. so dne 26. listopada 1876 dovolili, da zadostuje za sv. odpustke vsaka cerkveno potrjena molitev (torej tudi ta naša, zgoraj natisnjena).